

Ha osnovu člana 78. stav 7. Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS”, broj 87/18),
Ministar unutrašnjih poslova donosi

PRAVILNIK

o radu poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite i kriterijumima za njihovo imenovanje

"Službeni glasnik RS", broj 102 od 24. jula 2020.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se rad poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite (u daljem tekstu: poverenik i zamenik poverenika) i kriterijumi za njihovo imenovanje.

Član 2.

Poverenici i zamenici poverenika u organima državne uprave, autonomne pokrajine i jedinicama lokalne samouprave, privrednim društvima i drugim pravnim licima, učestvuju u pripremi i organizovanju zaposlenih za sprovođenje lične i uzajamne zaštite i mera civilne zaštite.

Član 3.

Poverenici i zamenici poverenika u naseljenim mestima, delu naselja i stambenim zgradama, obezbeđuju pripremu i organizovano učešće građana u sprovođenju lične i uzajamne zaštite i mera civilne zaštite, na ugroženim i nastradalim područjima.

Građani na ugroženim i nastradalim područjima su u obavezi da postupaju u skladu sa uputstvima poverenika.

Član 4.

Nadležni štab za vanredne situacije ili organ odnosno rukovodilac koji ih je postavio aktivira poverenika i zamenika poverenika za angažovanje na sprovođenju mera civilne zaštite u vanrednim situacijama i vanrednom i ratnom stanju.

Član 5.

Primerak akta o imenovanju i razrešenju poverenika i zamenika poverenika u organima državne uprave, autonomne pokrajine i jedinicama lokalne samouprave, privrednim društvima i drugim pravnim licima, u naseljenim mestima, delovima naselja i stambenim zgradama, dostavlja se nadležnom teritorijalnom organu Ministarstva odbrane.

Organi državne uprave, autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave

Član 6.

Poverenike i zamenike poverenika imenuje i razrešava rukovodilac organa državne uprave, organa autonomne pokrajine i organa jedinice lokalne samouprave, u čijoj nadležnosti su poslovi koji se odnose na zaštitu i spasavanje.

Poverenici i zamenici poverenika imenuju se za objekte koje koriste organi, iz redova zaposlenih koji obavljaju poslove operativnog nivoa rukovođenja.

Poverenici se imenuju za objekat, i to po jedan poverenik i zamenik poverenika na svakih sto zaposlenih lica.

Ukoliko je organ za koji se imenuje smešten u više objekata koji su spojeni ili u neposrednoj blizini, poverenik i zamenik poverenika može biti imenovan i za te objekte, vodeći računa o uslovu iz stava 3. ovog člana.

Privredna društva i druga pravna lica

Član 7.

Poverenike i zamenike poverenika u privrednom društvu i drugom pravnom licu, imenuje i razrešava direktor ili drugi nadležni organ određen opštim aktom, u čijoj nadležnosti su poslovi koji se odnose na zaštitu i spasavanje ili u skladu sa procenom.

Poverenici i zamenici poverenika imenuju se za objekte privrednog društva ili drugog pravnog lica iz redova zaposlenih koji obavljaju poslove operativnog, odnosno najnižeg nivoa rukovođenja.

U privrednim društvima i drugim pravnim licima koja imaju do 100 zaposlenih imenuje se jedan poverenik i zamenik poverenika.

U privrednim društvima i drugim pravnim licima koja imaju od 100 do 500 zaposlenih imenuje se po jedan poverenik i zamenik poverenika na svakih 100 zaposlenih, a sa preko 500 zaposlenih – poverenik i zamenik poverenika imenuju se na svakih 250 zaposlenih.

Ukoliko je privredno društvo i drugo pravno lice smešteno u više objekata koji su spojeni ili u neposrednoj blizini, poverenik i zamenik poverenika može biti imenovan i za te objekte vodeći računa o uslovu iz st. 3. i 4. ovog člana.

U objektima u kojima se rad organizuje smenski, poverenik i zamenik poverenika imenuju se za svaku smenu.

Naseljena mesta, deo naselja i stambene zgrade

Član 8.

Poverenike i zamenike poverenika u naseljenim mestima, delu naselja i stambenim zgradama imenuje i razrešava nadležni štab za vanredne situacije.

Poverenici i zamenici poverenika imenuju se u naseljenim mestima, delovima naselja i stambenim zgradama iz redova aktivista u mesnim zajednicama,

uglednih građana, predsednika skupština stambenih zajednica ili drugih lica u skladu sa procenom štaba.

U naseljenim mestima, štab za vanredne situacije jedinice lokalne samouprave ili gradske opštine, imenuje jednog poverenika i zamenika poverenika na svakih 350 stanovnika.

U ruralnim naseljenim mestima koja imaju manje od 350 stanovnika, poverenik i zamenik poverenika imenuje se bez obzira na broj stanovnika.

Ukoliko stambena zajednica ima manje od 200 stanara, poverenici i zamenici poverenika postavljaju se po kriterijumima za postavljanje poverenika kao za deo naselja.

Poverenici i zamenici poverenika imenuju se u skladu sa karakteristikama teritorije na kojoj se nalazi naseljeno mesto odnosno deo naselja, kako bi se obezbedilo pravovremeno i efikasno obaveštavanje i organizovanje ugroženog stanovništva za zaštitu i spasavanje.

Poverenik i zamenik poverenika moraju imati prebivalište na teritoriji za koju su imenovani.

Nadležni štab organizuje način komunikacije i dostavljanja podataka od strane poverenika i zamenika poverenika.

Član 9.

Poverenik i zamenik poverenika se razrešava ukoliko:

- 1) nije sposoban da ispunjava svoje obaveze iz zdravstvenih razloga;
- 2) ne obavlja svoje zadatke savesno i na propisan način;
- 3) prestane da ispunjava uslove koji su propisani za imenovanje poverenika i zamenika poverenika;
- 4) iz drugih razloga na predlog službe u čijoj nadležnosti su aktivnosti koje se odnose na zaštitu i spasavanje.

Član 10.

U aktu o imenovanju navode se lični podaci poverenika i zamenika poverenika, osnovni zadaci u skladu sa planom zaštite i spasavanja i utvrđuju se teritorija, prostor ili objekti za koje su imenovani.

U aktu o razrešenju, pored ličnih podataka, navode se i razlozi zbog kojih prestaje angažovanje poverenika i zamenika poverenika.

Rad poverenika i zamenika poverenika civilne zaštite

Član 11.

Poverenici imenovani za objekte organa državne uprave, organa autonomne pokrajine, organa jedinice lokalne samouprave, privrednog društva i drugog

pravnog lica izvršavaju zadatke organizovano, prema planu zaštite i spasavanja i naredbama i uputstvima rukovodioca organa odnosno pravnog lica.

Rad poverenika se zasniva na organizovanju i sprovođenju prvih preventivnih ili operativnih aktivnosti na zaštiti i spasavanju ljudi i materijalnih dobara u situacijama kada se najavi nastanak opasnosti ili se opasnost pojavila.

Poverenik po ovlašćenju rukovodioca u obavezi je da saraduje sa nadležnom službom jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se objekat nalazi i nadležnim štabom za vanredne situacije.

O svim aktivnostima poverenik blagovremeno obaveštava rukovodioca organa, odnosno pravnog lica.

Rad poverenika u privrednom društvu koordinira sopstvena služba u čijoj nadležnosti su poslovi koji se odnose na zaštitu i spasavanje.

Član 12.

Poverenici imenovani za naseljena mesta, delove naselja i stambene zgrade izvršavaju zadatke organizovano, prema planu zaštite i spasavanja jedinice lokalne samouprave u koordinaciji sa nadležnom službom jedinice lokalne samouprave i nadležnim štabom za vanredne situacije.

Zadaci poverenika

Član 13.

U periodu priprema za postupanje u vanrednim situacijama i vanrednom i ratnom stanju, poverenik obavlja sledeće poslove:

- 1) upoznaje građane/zaposlene sa činjenicom da je njihov poverenik civilne zaštite, njegovim dužnostima i njihovim obavezama tokom sprovođenja lične i uzajamne zaštite i mera civilne zaštite;
- 2) odaziva se na obuke koje se organizuju za poverenike i učestvuje u pripremanju i osposobljavanju stanovništva/zaposlenih za ličnu i uzajamnu zaštitu, prema utvrđenim programima za obuku;
- 3) daje uputstva građanima/zaposlenima o preduzimanju preventivnih mera u svojoj neposrednoj okolini u cilju sprečavanja ili umanjenja posledica od elementarnih nepogoda i drugih opasnosti (održavanje i čišćenje propusta i odvodnih kanala, čišćenje i održavanje podrumskih i tavanjskih prostorija u cilju zaštite od požara, održavanje protivpožarnih puteva, mere predostrožnosti prilikom paljenja vatre na otvorenom prostoru i dr.);
- 4) preduzima mere da se građani/zaposleni upoznaju sa znacima za uzbunjivanje i postupcima reagovanja na njih;
- 5) učestvuje u pripremanju i izvođenju vežbi zaštite i spasavanja na teritoriji svoje odgovornosti;

6) obavlja i druge poslove i zadatke, po nalogu rukovodioca organa, privrednog društva, pravnog lica, nadležne službe jedinice lokalne samouprave i nadležnog štaba za vanredne situacije.

Pored poslova iz stava 1. tač. 1)–6) ovog člana, poverenici imenovani za naseljena mesta, delove naselja i stambene zgrade obavljaju i sledeće poslove:

- 1) učestvuju u prikupljanju podataka od značaja za planiranje mera civilne zaštite i iste dostavljaju nadležnoj službi u lokalnoj samoupravi (podaci o kategorijama stanovništva za evakuaciju; objektima koji odgovaraju za zbrinjavanje; skloništima i drugim objektima pogodnim za sklanjanje; opremi i sredstvima koju poseduju građani za evakuaciju i asanaciju; sredstvima i opremi za gašenje požara, prskalice, cisterne, građevinske mašine, traktori i dr. koje su u vlasništvu građana i sl.);
- 2) vode evidenciju materijalno-tehničkih sredstava koje poseduju građani, a koja se mogu upotrebiti u akcijama zaštite i spasavanja.

Član 14.

Za vreme trajanja vanrednih situacija i vanrednog i ratnog stanja, poverenik obavlja sledeće aktivnosti:

- 1) po dobijanju naredbe o sprovođenju mera zaštite i spasavanja, poverenik neodložno obaveštava svog zamenika o tome;
- 2) po dobijanju upozorenja od strane nadležnog štaba, poverenik obaveštava i uzbuđuje stanovništvo/zaposlene o predstojećim opasnostima u skladu sa instrukcijama;
- 3) hitno obaveštava štab za vanredne situacije o svim činjenicama bitnim za sprovođenje mera zaštite i spasavanja;
- 4) organizuje građane/zaposlene u sprovođenju lične i uzajamne zaštite i mera civilne zaštite;
- 5) organizuje građane/zaposlene u pružanju pomoći operativnim snagama zaštite i spasavanja (vatrogasno-spasilačkim jedinicama, specijalizovanim jedinicama civilne zaštite i drugim snagama sistema zaštite i spasavanja), u akcijama zaštite i spasavanja, a koje ne zahtevaju posebnu stručnost i osposobljenost i u meri koja ne ugrožava njihovu bezbednost;
- 6) u skladu sa naredbom i instrukcijama štaba, dostavlja štabu za vanredne situacije informacije o:
 - (1) stanju na ugroženom području (broj postradalih ili ugroženih lica, broj porušenih i oštećenih objekata, oštećenost i prohodnost saobraćajnica na njihovoj teritoriji, oštećenja i kvarove na objektima infrastrukture, podatke o poplavljenim područjima, objektima i prirodnim dobrima nastradalim u požarima i drugim posledicama elementarne nepogode ili druge opasnosti),

- (2) angažovanim ljudskim i materijalnim kapacitetima na sprovođenju mera zaštite i spasavanja,
- (3) realizaciji mera civilne zaštite,
- (4) potrebama za angažovanjem dodatnih snaga i sredstava i
- (5) drugim podacima bitnim sa aspekta sprovođenja mera civilne zaštite u slučaju elementarne nepogode ili druge opasnosti;
- 7) učestvuje u organizaciji zbrinjavanja ugroženih i evakuisanih lica;
- 8) organizuje građane/zaposlene za učešće u spasavanju plitko zatrpanih iz ruševina, ugroženih lica iz manje oštećenih objekata i raščišćavanje ruševina, u meri koja ne ugrožava njihovu bezbednost;
- 9) organizuje građane/zaposlene za učešće u spasavanju od poplava, u meri koja ne ugrožava njihovu bezbednost (punjenje džakova i jačanje zaštite infrastrukture u vodotocima i sl.);
- 10) organizuje aktivnosti na lokalizovanju i gašenju početnih i manjih požara, u meri koja ne ugrožava njihovu bezbednost;
- 11) obavlja i druge poslove i zadatke, po naređenju štaba za vanredne situacije i zahtevima nadležne službe jedinice lokalne samouprave ili rukovodioca organa ili privrednog društva, odnosno pravnog lica.

Član 15.

U periodu otklanjanja posledica od vanrednih situacija i vanrednog i ratnog stanja, poverenik obavlja sledeće aktivnosti:

- 1) preduzima mere organizovanja građana/zaposlenih na pomoći u otklanjanju onih posledica koje oni angažovanjem mogu sanirati na svojim objektima stanovanja i rada, materijalnim dobrima i imovini;
- 2) preduzima i druge mere i zadatke koje naredi nadležni štab za vanredne situacije ili rukovodilac organa ili privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica.

Član 16.

Zamenik poverenika pomaže povereniku u okviru ovlašćenja koja mu on odredi i zamenjuje ga dok je odsutan ili sprečen.

Oprema za rad poverenika

Član 17.

Organi i privredna društva, odnosno druga pravna lica koja su obavezna da imenuju poverenika i zamenika poverenika za svoje potrebe, za njihov rad obezbeđuju prsluk sa oznakom „poverenik civilne zaštite“, kišnu kabanicu, gumene čizme, sredstva veze (radio ili mobilna veza), megafon, baterijsku

lampu i komplet prve pomoći, kao i dokumenta za rad, koja su u obavezi da im obezbede u skladu sa ovim pravilnikom.

Dokumenta za rad poverenika

Član 18.

Poverenici u privrednom društvu i drugom pravnom licu, organima državne uprave, organima autonomne pokrajine i organima jedinica lokalne samouprave, prilikom sprovođenja mera civilne zaštite koriste dokumenta iz plana zaštite i spasavanja, i to: podsetnik za rad poverenika po merama civilne zaštite koje će sprovoditi, telefonski imenik odgovornih lica i nadležnih službi koje poverenik kontaktira prilikom obavljanja svojih zadataka, pregled zaposlenih koji imaju završenu obuku prve pomoći, protivpožarne zaštite i druge obuke od značaja za zaštitu i spasavanje ili poseduje znanja i veštine od značaja i druge preglede koji mogu biti od značaja u zaštiti i spasavanju zaposlenih i korisnika usluga.

Poverenik vodi sve podatke od značaja i za organizaciju i sprovođenje mera i zadataka, dobijenim zadacima i preduzetim merama, problemima u izvršavanju zadataka i dr.

Član 19.

Poverenici u naseljenim mestima, delu naselja, stambenim zgradama u realizaciji zadataka zaštite i spasavanja koriste dokumenta koja su izvod iz plana zaštite i spasavanja jedinice lokalne samouprave i koja dobijaju od nadležne službe jedinice lokalne samouprave.

Dokumenta iz stava 1. ovog člana sadrže: podsetnik za rad poverenika civilne zaštite, telefonski imenik odgovornih lica, nadležnih službi i organa koje poverenik kontaktira prilikom obavljanja svojih zadataka, podatke o domaćinstvima na teritoriji za koju je nadležan; pregled skloništa i drugih objekata gde će se sklanjati stanovništvo; preglede rejona prihvata stanovništva za evakuaciju i druge podatke neophodne za evakuaciju; pregled objekata za zbrinjavanje i druge preglede koji mogu biti od značaja u zaštiti i spasavanju stanovništva i druge preglede koji mogu biti od značaja za rad poverenika, a u skladu sa procenom rukovodioca, nadležne službe jedinice lokalne samouprave ili nadležnog štaba.

Dokumenta iz stava 1. ovog člana za poverenika obezbeđuje jedinica lokalne samouprave.

Pored dokumenata iz stava 2. ovog člana, poverenik vodi preglede o građanima koji imaju završenu obuku prve pomoći, protivpožarne zaštite i druge obuke, znanja i veštine od značaja za zaštitu i spasavanje, pregled sredstava koje poseduju građani, a koja se mogu upotrebiti u akcijama zaštite i spasavanja.

Poverenik vodi sve podatke od značaja za organizaciju i sprovođenje mera i zadataka, angažovanim snagama i sredstvima, dobijenim zadacima i preduzetim merama, problemima u izvršavanju zadataka i dr.

Član 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

01 broj 12185/19-10

U Beogradu, 21. jula 2020. godine

Ministar,

dr **Nebojša Stefanović**, s.r.